

บทความวิจัย (Research Article)

พฤติกรรมการรับรู้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตย
และหลักการเป็นพลเมืองของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยชุมชีเหล็ก
อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

Perceived Behavior Public Relations Media about Democracy and
Citizenship Principles in Ban Noi Sum Khi lek Sub-district,
Noen Maprang District, Phitsanulok Province

เดชา แสนทอง^{1*} อุษณีย์ เส็งพานิช² และดนชนก เปื่อน้อย²
Decha Santhong^{1*}, Usanee Sengpanit², and Donchanok Buanoi²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับรู้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชน ศึกษาการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชนทั้ง 5 ประเภท และ ศึกษาการรับรู้ของประชาชนต่อเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรพลเมืองประชาธิปไตย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 12 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยชุมชีเหล็ก อำเภอเนินมะปราง จำนวน 377 คน สถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ ค่า F-test ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 51 ปี-55 ปี การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ต่ำกว่า 10,000 บาท และมีภูมิลำเนา หมู่ที่ 4 บ้านชุมชีเหล็กมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข้อมูลและเนื้อหาจากสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทสื่อบุคคลมากที่สุด และพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน รับรู้สื่อบุคคล วิทย์ โปสเตอร์และป้าย แผ่นพับและใบปลิว หอกระจายข่าวและเสียงตามสาย ไม่แตกต่างกัน รายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน รับรู้สื่อบุคคล หอกระจายข่าวและเสียงตามสาย ไม่แตกต่างกัน แต่รับรู้สื่อวิทย์ โปสเตอร์และป้าย แผ่นพับและใบปลิว แตกต่างกัน และภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ทั้ง 5 ประเภท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

¹ สาขาวิชาการจัดการประยุกต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Program in Applied Management, Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author; email: decha.s@psru.ac.th

(Received: 13 May 2019; Revised: 21 June 2019; Accepted: 19 July 2019)

พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้จากวิชาประชาธิปไตยตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย 3 วิชา ไม่แตกต่างกัน ส่วนภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้เนื้อหาจาก 3 วิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สื่อประชาสัมพันธ์ หลักประชาธิปไตย หลักการพลเมืองดี

Abstract

This research aims to study behavior of receiving public relations media about democracy and principles as a good citizen, Study the media relations on democratic principles and democratic citizenship in 5 categories. and 3. Study the perceptions of citizens per course by course, good citizenship and democratic trajectory. A questionnaire was used to collect data from a sample of 377 people in 12 villages in Ban Noi Sum Khilek Sub-district, Noen Maprang District. Data were analyzed through statistics including percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The research found that most of the respondents were females, 51 - 55 years, graduated with below a bachelor's degree, worked as employees, earned monthly income of below 10,000 baht, had Live in village no. 4, Ban Noi Sum Khilek Sub-district. The most commonly source of information and content exposure and perception was personnel. The result of the hypothesis was found Personal factors in terms of gender, age, education, occupation, different Recognize personal media, radio, posters and signs. Leaflets and flyers Broadcast tower and sound track not different The average income (per month) is different. Recognize personal media, news distribution tower and The sound on the line is no different. But recognize radio media Posters and signs Leaflets and flyers different and the domicile (village) is different There are 5 types of public relations media.had different information and content perception with a statistical significance level of .05. And found that personal factors in terms of sex, age, education, occupation, average income (per month) are different, perception from democratic subjects according to the Good Samaritan Program, 3 democratic ways, not different. Different domiciles (villages) Recognize content from 3 different subjects with statistical significance at .05.

Keyword: Public relations media, Democratic principles, Principles of good citizens

บทนำ

ประเทศไทย ได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2475 มีรัฐธรรมนูญมาแล้วจำนวน 20 ฉบับ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นฉบับที่ 20 ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ 6 เมษายน 2560 โดยได้บัญญัติในมาตรา 3 ไว้ว่า “ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา

คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย หมายถึง อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชนซึ่งแตกต่าง จากคำว่า มาจากประชาชน เพราะหากอำนาจเป็นของประชาชน ประชาชนก็จะเป็นเจ้าของ รักและหวงแหนอำนาจของตนเอง และไม่ยอมให้ใครยื้อแย่งหรือเอาไปใช้ในทางเสียหาย ประชาชนสามารถใช้อำนาจอธิปไตยได้ 2 ทาง (อาธิศักดิ์ จอมสืบลีสินธุ์ และคณะ, 2558: 161) ประกอบด้วย

1. การใช้อำนาจอธิปไตยทางตรง หรือที่เรียกว่า “การเมืองภาคพลเมือง หรือภาคประชาชน” นั้นสามารถทำได้ทั้งด้วยตนเองและที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่น คือใช้อำนาจทางตรงด้วยตนเอง และใช้อำนาจทางตรงที่ต้องร่วมกับผู้อื่น
2. สำหรับการใช้อำนาจโดยทางอ้อม หรือที่เรียกว่า “การเมืองภาคตัวแทน” ได้แก่ การเลือกตั้งตัวแทนทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชน

ประชาชน ถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ มีส่วนร่วมในกระบวนการ พัฒนาประเทศให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี อยู่กันอย่างสงบสุข มีสิทธิและเสรีภาพ มีความเสมอภาคที่เท่าเทียมกัน การรับรู้ข้อมูลของประชาชน ถือเป็นส่วนสำคัญเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในเนื้อหาต่าง ๆ ภายใต้งานการเปลี่ยนแปลง ทั้งข้อกฎหมาย แนวทางปฏิบัติ หรือแม้แต่การมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต การรับรู้ข้อมูลของประชาชนต่อสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ นั้น บางสื่อประชาสัมพันธ์สื่อความหมายให้ประชาชนบุคคลหนึ่งเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างชัดเจน แต่อาจไม่สามารถสื่อความหมายให้ประชาชนอีกบุคคลหนึ่งเข้าใจในเนื้อหาได้ เพราะการรับรู้ของประชาชนแต่ละบุคคลนั้นอาจมีการรับรู้ที่แตกต่างกันไป คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การเลือกตั้ง และความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2560)

แนวทางการประชาสัมพันธ์ประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชน จึงเป็นภารกิจสำคัญที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องหาแนวทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทราบถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของตนเอง ว่ามีผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องประชาธิปไตย เรียนรู้ว่าการเมืองว่าเป็นเรื่องของประชาชนทุกคน เรียนรู้หลักการในระบอบประชาธิปไตย และเรียนรู้หลักการพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกสาธารณะ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เพื่อสร้างประชาชนเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ร่วมกันพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนโดยการประชาสัมพันธ์เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชน ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ที่ผ่านมานั้น ทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิษณุโลก ได้มี

การประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อ 5 ประเภท ได้แก่ 1. สื่อประเภทบุคคล 2. สื่อประเภทวิทยุ 3. สื่อประเภทโปสเตอร์/ป้าย 4. สื่อประเภทแผ่นพับ/ใบปลิว 5. สื่อประเภทหอกระจายข่าว/เสียงตามสาย ซึ่งได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทั้งจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคคลระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล หรือ การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ/ใบปลิว/ป้าย/โปสเตอร์ รวมทั้ง การจัดทำสปรตประชาสัมพันธ์ มอบให้กับกลุ่มบุคคลที่ผ่านการอบรมกลุ่มต่าง ๆ นำไปขยายผลประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่ แต่การประชาสัมพันธ์สื่อประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ไม่สามารถจะสรุปได้ชัดเจนว่าสื่อประเภทใดที่ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่จากสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทใดมากที่สุด และสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทใดที่สามารถนำข้อมูลข่าวสารไปถึงประชาชนได้ง่าย และเข้าใจที่สุด

ผู้ทำการศึกษามองเห็นว่า ตำบลบ้านน้อยซุ้มขี้เหล็ก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการทำการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องด้วยตำบลบ้านน้อยซุ้มขี้เหล็ก ได้มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยตำบล ซึ่งเป็นศูนย์นำร่องเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนในพื้นที่อำเภอเนินมะปราง และได้จัดตั้งหมู่บ้านไม่ขายเสียง ซึ่งเป็นหมู่บ้านต้นแบบเพื่อการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ไม่ซื้อสิทธิไม่ขายเสียง ประชาชนมีความตระหนักถึงปัญหาของการซื้อสิทธิ ขายเสียง ซึ่งมีความจำเป็นที่ประชาชนในพื้นที่ต้องรับทราบข่าวสาร ข้อมูลการรณรงค์ หรือ การประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติในพื้นที่อย่างถูกต้องและเหมาะสมและเป็นต้นแบบทั้งในด้านการสร้างเสริมพัฒนาประชาธิปไตย และ ต้นแบบของการไม่ซื้อสิทธิ ไม่ขายเสียง ให้กับตำบลอื่น ๆ ต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์ว่าสื่อประเภทใด ที่สามารถสื่อความหมายของข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่มากที่สุด โดยจะศึกษาการรับรู้ข้อมูลจากสื่อ 5 ประเภท โดยการวัด 4 ด้าน ได้แก่ 1. การรับรู้ 2. ความเข้าใจ 3. ความพึงพอใจ และ 4. ความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนดำเนินกิจกรรม หรือ การวางแผนในการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากหากได้ข้อมูลที่ชัดเจน และทราบถึงว่าสื่อประเภทที่ ประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชน ให้ความสนใจ หรือ ได้รับทราบข่าวสารที่ชัดเจน เข้าใจง่าย สำนักงานฯ ก็สามารถวางแผนในการใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า โดยจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีรูปแบบตามภูมิประเทศ หรือตามพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม เป็นการใช้งบประมาณของรัฐที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จนนำไปสู่การเลือกตั้งที่มีคุณภาพ โดยพลเมืองคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยซุ้มขี้เหล็ก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2. เพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยซุ้มขี้เหล็ก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย 5 ประเภท จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

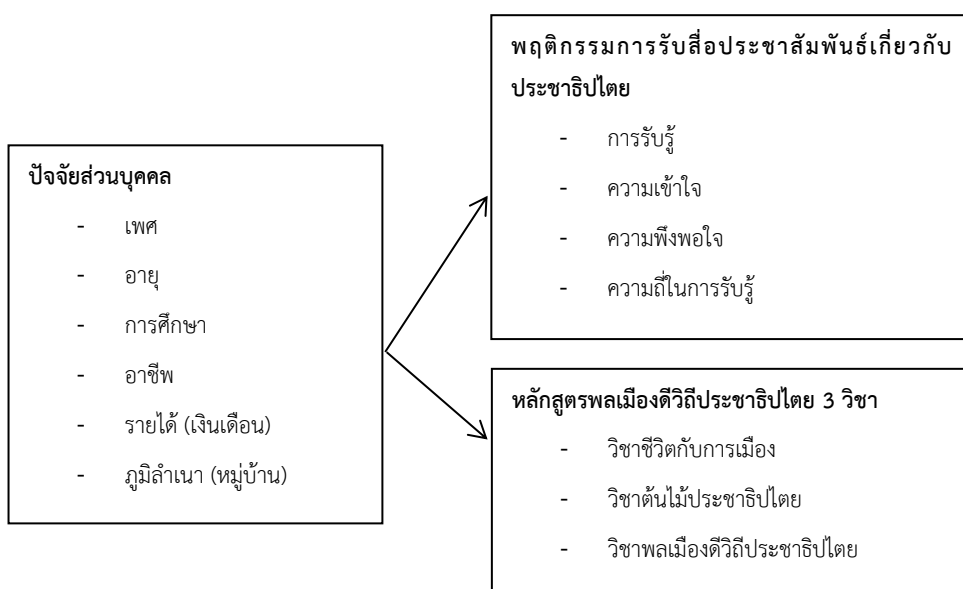
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยชุมชี้เหล็ก อำเภอนิคมบ่งพร จังหวัดพิษณุโลก ที่มีต่อเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรับรู้ การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วม
2. แนวความคิดเกี่ยวกับสื่อและการประชาสัมพันธ์
3. แนวความคิดเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองและหลักการเป็นพลเมือง และเนื้อหา ข้อมูล หลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย

4. ข้อมูลสภาพพื้นที่ของตำบลบ้านน้อยชุมชี้เหล็ก
5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมกรรับรู้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยของประชาชน แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน รับรู้ข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ 5 ประเภท แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน รับรู้ข้อมูลจากวิชาประชาธิปไตยตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย 3 วิชา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรทั้งสิ้น 3,236 คน แบ่งเป็นเพศชาย 1,606 คน คิดเป็นร้อยละ 49.63 เพศหญิง 1,630 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.37 จำนวนครัวเรือน 1,602 ครัวเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 35.94 คน/ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน หมู่ที่ 1 บ้านหนองไม้ยางดำ, หมู่ 2 บ้านน้อย, หมู่ 3 บ้านโปร่งไผ่, หมู่ 4 บ้านซุ้มชีเหล็ก, หมู่ 5 บ้านพัฒนาดงน้อย, หมู่ 6 บ้านผาท่าพล, หมู่ 7 บ้านคลองไร่หมู่ 8 บ้านคลองแสงใหม่, หมู่ 9 บ้านใหม่เจริญพร, หมู่ 10 บ้านศาลเจ้า, หมู่ 11 บ้านถาวรพัฒนา และหมู่ 12 บ้านเกาะแก้วพัฒนา

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณตามสัดส่วนประชาชน (Probability Proportional to Size : PPS) เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยทราบถึงจำนวนประชากรทั้งหมดที่ต้องการศึกษาในพื้นที่ฯ คือ 3,236 คน จึงใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) โดยกำหนดความเชื่อมั่นไว้ที่ 95% และค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างไว้ที่ 5% ซึ่งคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 359 คน และเพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมีความถูกต้องและครบถ้วนมากที่สุด ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างอีก 6% จากกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ จึงมียอดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 377 คน

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random rumpling) ในแต่ละระดับชั้นแบบเป็นสัดส่วน ซึ่งได้นำสูตรมาคำนวณหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้าน

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อหาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แล้ว ผู้ทำการวิจัยดำเนินการโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ใช้วิธีการจับสลากรายชื่อ

2. เครื่องมือในการเก็บข้อมูลของงานวิจัย (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามมีทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบปลายปิด เป็นการถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) และภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Cheek list) จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายปิด เป็นการถามเพื่อให้ทราบถึงระดับการรับรู้ของประชาชนต่อสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยซุ้มชีเหล็ก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ได้แบ่งระดับการรับรู้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating Scale) ตามวิธีของ ลิเครท (likert) เป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายปิด เป็นการถามเพื่อให้ทราบถึงระดับการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ต่อเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ทั้ง 3 วิชา ได้แบ่งระดับการรับรู้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเครท (Likert) เป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด เป็นการถามถึง ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้ดำเนินการหาความเที่ยงตรง (validity) และความน่าเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถาม การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การหาความเที่ยงตรง(validity) นำแบบสอบถามเสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจนและเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถาม พร้อมนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของข้อคำถาม ในส่วนของเนื้อหา รวมถึงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อขอคำแนะนำ และนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมนำผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบเครื่องมือแล้ว มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective congruence : IOC) พบว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยมีค่า IOC เกินค่าที่กำหนดไว้คือ 0.50 ขึ้นไปทุกข้อ แสดงถึงความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 40 คน และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์ (coefficient) พบว่า มีค่าความน่าเชื่อถือ (reliability) จากการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เท่ากับ 0.979, ตอนที่ 2 มีค่าความน่าเชื่อถือ เท่ากับ 0.953 และ ตอนที่ 3 มีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.931

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แจกแบบสอบถามไปยังผู้ใหญ่บ้านทั้ง 12 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบล บ้านน้อยชุมชีเหล็ก อำเภอนิคมบ่งพร จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมดจำนวน 377 ชุด โดยแบ่งแบบสอบถามกระจายแต่ละหมู่บ้านตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างเบื้องต้น ซึ่งก่อนที่จะมอบแบบสอบถามให้กับผู้ใหญ่บ้านทั้ง 12 หมู่บ้านนั้น ผู้ทำการวิจัยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวทางการทำวิจัยชี้แจงทำความเข้าใจในแบบสอบถาม เช่นเดียวกันกับการเก็บรวบรวมเอกสารแบบสอบถามกลับ ผู้ทำการวิจัยได้ตรวจสอบเกี่ยวกับแบบสอบถามว่าประชาชนในพื้นที่ได้กรอกข้อมูลครบถ้วนหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามมาอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ดังนี้

5.1 การตรวจสอบข้อมูล (editing) ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง การลงรหัสข้อมูล (coding) นำข้อมูลของแบบสอบถามทั้งหมดมาแปรเป็นสัญลักษณ์ตัวเลขแทนค่าตัวแปรต่าง ๆ ทำการลงรหัสตามที่กำหนดไว้ และการบันทึกข้อมูล นำแบบสอบถามที่ผ่านการลงรหัส บันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) และค่าความถี่ (frequency) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการรับรู้ของประชาชน

โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ตารางแสดงค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และจำแนกตามลำดับ

5.2.2 ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) คือค่า t-test และ f-test (one-way anova) เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

5.2.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแบบสอบถาม ใช้วิธีการสรุปเนื้อหาด้วยการหาค่าร้อยละของแต่ละประเด็นข้อเสนอแนะนั้น ๆ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยชุมชู้เหล็ก อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 เป็นผู้ที่มีช่วงอายุระหว่าง 51 ปี - 55 ปี มากที่สุดมีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 368 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 เป็นผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 67.40 ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 69.20 และมีภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) หมู่ที่ 4 บ้านชุมชู้เหล็กมากที่สุด เป็นจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ

พฤติกรรมการรับรู้ประชาสัมพันธ์	t-test					
	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	df	P-value
การรับรู้	ชาย	3.60	0.76	0.630	375	0.482
	หญิง	3.56	0.68			
ความเข้าใจ	ชาย	3.59	0.80	1.042	375	0.298
	หญิง	3.51	0.68			
ความพึงพอใจ	ชาย	3.61	0.75	0.715	375	0.475
	หญิง	3.55	0.71			
ความถี่ในการรับรู้	ชาย	3.61	0.73	1.511	375	0.132
	หญิง	3.50	0.71			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 2 วิเคราะห์ความแปรปรวน ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

พฤติกรรมการรับสื่อ	F-test				
	ประชาชนสัมพันธ์	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ (ต่อเดือน)
		P-value	P-value	P-value	P-value
การรับรู้		0.723	0.990	0.692	0.005*
ความเข้าใจ		0.885	0.921	0.606	0.012*
ความพึงพอใจ		0.359	0.506	0.795	0.289
ความถี่ในการรับข้อมูล		0.801	0.779	0.820	0.006*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากสมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการรับสื่อประชาชนสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยของประชาชน แตกต่างกัน ข้อมูลตามตารางทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการรับรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านความพึงพอใจ และด้านความถี่ในการรับรู้สื่อประชาชนสัมพันธ์ ไม่แตกต่าง ไม่สอดคล้องสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความพึงพอใจ ในการรับรู้สื่อประชาชนสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการรับรู้ ด้านความเข้าใจ และด้านความถี่ในการรับรู้สื่อประชาชนสัมพันธ์ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน ภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการรับรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านความพึงพอใจ และด้านความถี่ในการรับรู้สื่อประชาชนสัมพันธ์ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องสมมติฐาน

เมื่อเปรียบเทียบผลของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของที่ 1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการรับรู้ ด้านความเข้าใจ และด้านความถี่ในการรับรู้สื่อประชาชนสัมพันธ์ แตกต่างกัน และ ด้านภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการรับรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านความพึงพอใจ และด้านความถี่ในการรับรู้สื่อประชาชนสัมพันธ์ แตกต่างกัน

ศึกษาการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยชุ่มชื้นเหล็ก อำเภอนิคมบ่งพร จังหวัดพิษณุโลก ที่มีต่อเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตาราง 3 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างพฤติกรรมการรับสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชน จำแนกตามเพศ

ประเภทสื่อ	t-test					
	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	df	P-value
บุคคล	ชาย	3.77	0.76	0.420	375	0.675
	หญิง	3.74	0.71			
วิทยุ	ชาย	3.57	0.80	1.231	375	0.219
	หญิง	3.47	0.73			
โปสเตอร์และป้าย	ชาย	3.49	0.76	0.393	375	0.694
	หญิง	3.46	0.72			
แผ่นพับและใบปลิว	ชาย	3.47	0.78	0.786	375	0.432
	หญิง	3.41	0.74			
หออกระจายข่าวและเสียงตามสาย	ชาย	3.72	0.78	1.644	375	0.101
	หญิง	3.58	0.77			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 4 วิเคราะห์ความแปรปรวน ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประเภทสื่อ	F-test				
	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ (ต่อเดือน)	ภูมิลำเนา (หมู่บ้าน)
	P-value	P-value	P-value	P-value	P-value
บุคคล	0.100	0.938	0.310	0.240	0.000*
วิทยุ	0.762	0.657	0.157	0.001*	0.000*
โปสเตอร์และป้าย	0.594	0.333	0.929	0.000*	0.000*
แผ่นพับและใบปลิว	0.838	0.738	0.570	0.047*	0.000*
หออกระจายข่าวและเสียงตามสาย	0.520	0.402	0.290	0.161	0.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากสมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน รับรู้ข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ 5 ประเภท แตกต่างกัน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน ข้อมูลตามตารางทดสอบสมมติฐาน พบว่าการรับรู้สื่อบุคคล สื่อวิทยุ สื่อโปสเตอร์และป้าย สื่อแผ่นพับและใบปลิว และ สื่อหออกระจายข่าวและเสียงตามสาย ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้สื่อบุคคล และสื่อหออกระจายข่าว และเสียงตามสาย ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้สื่อวิทยุ สื่อโปสเตอร์และป้าย และ สื่อแผ่นพับและใบปลิว แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน ภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้สื่อบุคคล สื่อวิทยุ สื่อโปสเตอร์และป้าย สื่อแผ่นพับและใบปลิว และ สื่อหอกระจายข่าวและเสียงตามสายแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องสมมติฐาน

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบ การรับรู้เนื้อหาวิชาตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ

วิชา	t-test					
	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	df	P-value
ชีวิตกับการเมือง	ชาย	3.72	0.71	0.034	375	0.973
	หญิง	3.72	0.76			
ต้นไม้ประชาธิปไตย	ชาย	3.67	0.70	0.156	375	0.876
	หญิง	3.68	0.74			
พลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย	ชาย	3.73	0.72	0.054	375	0.957
	หญิง	3.72	0.76			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 6 วิเคราะห์ความแปรปรวน ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประเภทสื่อ	F-test				
	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ (ต่อเดือน)	ภูมิลำเนา (หมู่บ้าน)
	P-value	P-value	P-value	P-value	P-value
ชีวิตกับการเมือง	0.915	0.603	0.525	0.214	0.000*
ต้นไม้ประชาธิปไตย	0.441	0.533	0.852	0.144	0.000*
พลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย	0.088	0.258	0.934	0.162	0.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากสมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน รับรู้ข้อมูลจากวิชาประชาธิปไตยตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย 3 วิชา แตกต่างกัน ข้อมูลตามตาราง ทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้จากวิชาประชาธิปไตยตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย 3 วิชา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน ภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ข้อมูลจากวิชาประชาธิปไตยตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย 3 วิชา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องสมมติฐาน

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) พบว่า มีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสอดคล้องกับ สาริณี ช้างเจริญ (2557) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ของประชาชนในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน พบว่ามีการรับรู้ข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์ (สื่อบุคคล สื่อมวลชนสื่อสิ่งพิมพ์) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตแตกต่างกัน และจากผลการศึกษาพบว่าในการรับรู้ประเภท สื่อวิทยุ สื่อโปสเตอร์ และป้าย และ สื่อแผ่นพับและใบปลิว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) ที่แตกต่างกันนั้น มีการรับรู้ประเภทสื่อวิทยุ สื่อโปสเตอร์และป้าย แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จันจิรา ปรีอำ (2555) จากการศึกษาเรื่องการรับรู้ข่าวสารด้านการประชาสัมพันธ์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับรายได้แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อของเทศบาลนครนนทบุรี ได้แก่ วิทยุ และป้ายไวนิล มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน เนื่องจากระดับรายได้ ที่แตกต่างกันของประชาชนนั้น ส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของเทศบาลนครนนทบุรี และสอดคล้องกับชุลีกร บำรุงผล (2556) ในการศึกษาเรื่อง ความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีระดับความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ (สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ และรถยนต์ประชาสัมพันธ์) เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความเข้าใจและสนใจข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งฯ แตกต่างกัน เพราะรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่สูงส่วนใหญ่ จะสัมพันธ์กับระดับการศึกษาที่ค่อนข้างสูง และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานมาก ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีระดับความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน

จากผลการศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านภูมิลำเนา (หมู่บ้าน) ที่แตกต่างกัน พบว่า มีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีผลสอดคล้องกับ มุทิตา หมั่นดวง (2558) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ของประชาชนต่อการประชาสัมพันธ์ของเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พบว่า ประชาชนที่มีชุมชนที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อการประชาสัมพันธ์ (ผู้นำชุมชน ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ บอร์ดประชาสัมพันธ์ วารสาร เสียงตามสาย) ของเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยชุมซีเหล็ก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ทั้ง

5 ประเภท อยู่ในระดับ มาก แต่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน) และ ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน ภูมิลาเนา (หมู่บ้าน) ที่เป็นปัจจัยส่งผลให้การรับรู้ข้อมูลและเนื้อหาของประชาชนในพื้นที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลและเนื้อหาเกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง ควรดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ลงพื้นที่แต่ละหมู่บ้านอย่างเพียงพอและครบถ้วน โดยประสานงานในระดับพื้นที่ทั้งผู้นำชุมชน และหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมีแผนการปฏิบัติงาน ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว เพื่อให้การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของ ประชาชน สามารถดำเนินการให้ข้อมูลและเนื้อหาเข้าถึงประชาชนทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากการศึกษาการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของ ประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านน้อยชุมชีเหล็ก อำเภอนิคมบ่งพร่าง จังหวัดพิษณุโลกพบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ ประเภทสื่อบุคคล ประชาชนมีการรับรู้ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจ และความถี่ของการรับข้อมูลและเนื้อหาของประชาชนในพื้นที่มากกว่า สื่อประเภทอื่น ๆ ดังนั้น สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีการสนับสนุนทางด้านการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลและเนื้อหาเกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็นพลเมืองของประชาชน โดยมีการ ดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้ดังกล่าวไปขยายผล ให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง และมีการประสานงาน ติดตามการลงพื้นที่ขยายผลให้ความรู้ พร้อมจัดทำ การประเมินการให้ความรู้ในแต่ละครั้ง

2. จากการศึกษาพบว่า พบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ประเภทหอกระจายข่าวและเสียงตามสาย เป็นสื่อที่ ประชาชนในพื้นที่ได้รับข้อมูลเป็นประจำ ประชาชนมีการรับรู้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจ และความถี่ของการรับข้อมูลและเนื้อหาของประชาชนในพื้นที่รองจากประเภทสื่อบุคคลเท่านั้น หากมีการจัดทำข้อมูลและเนื้อหาที่ง่ายต่อการเข้าใจของประชาชน และมีการประสานงานมอบสื่อดังกล่าว พร้อม ชี้แจงให้ความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับหอกระจายข่าวและเสียงตามสาย เพื่อ ดำเนินการให้ความรู้ทางหอกระจายข่าวและเสียงตามสาย ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลและเนื้อหา อย่างชัดเจนและมีความเข้าใจ

3. จากการศึกษาพบว่า การนำความรู้ ข้อมูลและเนื้อหาเกี่ยวกับประชาธิปไตยและหลักการเป็น พลเมืองของประชาชน ขยายผลให้กับประชาชนควรมีการจัดทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หากิจกรรมที่สอดแทรก ข้อมูลและเนื้อหาไม่ใช้ภาษาที่เป็นทางการจนเกินไป จนทำให้ประชาชน ไม่สามารถรับข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ขาดการกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์หาข้อมูลแบบเจาะลึก ยกตัวอย่างเช่น การเก็บ ข้อมูลจากประชาชนที่มีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องชัดเจน

2. ควรมีการศึกษาเรื่องการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ โดยมีการสอบถามรวมถึงสื่อสมัยใหม่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อที่ทันสมัยและรวดเร็วในการเข้าถึง เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดทำสื่อประเภทดังกล่าว ให้ตรงต่อการรับรู้และเข้าถึงสื่อของประชาชนในพื้นที่

3. ควรมีการศึกษา วิธีการในการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ประเภทสื่อบุคคล สื่อหอกระจายข่าวและเสียงตามสาย ที่มีประสิทธิภาพ ว่ามีวิธีดำเนินการใดที่เหมาะสมกับข้อมูลและเนื้อหา และเข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จันจิรา ปรีอำ. (2555). การรับรู้ข่าวสารด้านการประชาสัมพันธ์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, จังหวัดปทุมธานี.
- จิตชนก ทองไทย. (2556). การรับรู้ และทัศนคติ ที่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียนของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ชุลีกร บำรุงผล. (2556). ความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี (ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- โชติกา วารนิช. (2556). การรับรู้ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคต่อบริการ KTB Netbank ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ณัฐวัฒน์ คณารักษ์สมบัติ. (2558). การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ของนักศึกษาที่มีต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ปิยะนันท์ บุญณะโยไทย. (2556). การรับรู้และทัศนคติของผู้บริโภคต่อสื่อกิจกรรมการพัฒนอย่างยั่งยืนของบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 93 ก. หน้า 12.
- มูทิตา หมั่นดวง. (2558). การรับรู้ของประชาชนต่อการประชาสัมพันธ์ของเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40ก. หน้า 3.

สาริณี ข้างเจริญ. (2557). การรับรู้ข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย การบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพาของประชาชนในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี (วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

อาธิศักดิ์ จอมสืบลี, ภัชรา คติกุล, และชนาธิป บุญยเกตุ. (2558). หลักสูตรและคู่มือการฝึกอบรมวิทยากร (TOT) พลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยและการขับเคลื่อนศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยตำบล สำหรับ วิทยากร วป.ครู ก (Master Trainer : MT). กรุงเทพฯ: สำนักบรรณคดีและเผยแพร่, ด้านกิจการการมีส่วนร่วม, สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). new York : Harper and Row Publication.